

Telemuseet Rørvik. Foto: Maurice Ortega

INNHold

3	Hilsen fra styreleder
3	Hilsen fra direktør
5	Dette er Museet Midt
6	Organisasjon
7	Besøksstall
8	Forskning og kunnskapsutvikling
11	Samlingsforvaltning
12	Bygningsvern
14	Formidling og læring
18	Mangfold og deltakelse
18	Utvikling og fornying
20	Kommunikasjon
21	Forretning og bærekraft

Museet Midt IKS
Strandgata 7
7900 Rørvik

post@museetmidt.no
48 88 00 24

www.museetmidt.no

www.kystmuseetrorvik.no

www.namdalsmuseet.no

www.sagbruksmuseet.no

www.kunstmuseet.no

www.distriktsseksjonen.no

Org. nr: 991 500 502

Styret besøkte det nyåpnede Rørvik Telemuseet og fikk omvisning av Maurice Ortega og Åge Sydkjør.

Styret 2022

Styreleder: Marianne Bremnes

Nestleder: Olav Selnes

Arne Nerås Joma

Lars Fredrik Mørch

Thomas Walle

Silje Fagerhaug

Merethe Lervåg

Ansatte representant: Per Ivar Sørensen

Ansattes observatør: Stine Bjørntvedt

Vara:

Knut Flåtter, Tove Paulsen, Aina Hildrum, Per Malvin Sandvik,
Jeff Smith, Frida Edlund, Hans Petter Teigmo, Eloise Nordlund.

HILSEN FRA STYRELEDER

Nok et år er gått, og Museet Midt har stått stødig etter koronakrisen. Nå håper vi at museumslivet ser lysere ut, og jeg vil takke alle medarbeiderne og styremedlemmene i Museet Midt for arbeidet i året som har gått.

Jeg gleder meg til fortsettelsen.

Med vennlig hilsen
Marianne Bremnes
Styreleder

HILSEN FRA DIREKTØR

Året 2022 så museet komme seg ut av den verste pandemi-tiden, men med dårlig sommervær som førte til nedgang i sommerbesøket. Til tross for dette så vi at vårt årlige besøksstall igjen stiger, og det er godt å ha mye aktivitet i våre museumsbygg igjen gjennom hele året.

I 2022 feiret vi både Skeivt kulturår og Frivillighetens år. Kunstmuseets Street Art Camp 2022 markerte Skeivt Kulturår. Det er 50 år siden avkriminaliseringen av homofili i Norge og på initiativ fra Nasjonalmuseet, Nasjonalbiblioteket og Skeivt Arkiv, ble dette feiret over hele landet. I campen ble det gjennom samarbeid, formidling og kunstneriske uttrykk jobbet med skeivt tema. Årets gatekunstner var Ebba Chambert (SE/DE). Ebba ledet formidlingen med barne- og ungdomsgruppene, samt laget sitt eget gatekunstverk i byen. Kunstmuseet samarbeidet med NamdalsPride som ledet formidling og verksted med skeivt fokus. NamdalsPride arbeider aktivt med å bidra til at Namdalen skal være et trygt sted for alle mennesker, uansett seksuell legning og kjønnsidentitet. De arrangerer den årlige prideparaden i regionen. Campen var gratis og ble gjennomført fra 8.-11. august, for aldersgruppen 10-14 år og 15-19 år.

Distriktsseksjonen jobber alltid tett med de frivillige, men under Frivillighetens års ble denne satsningen styrket. Vi har mange flotte frivillige som legger ned en kjempeinnsats i distriktet. Bare på museumsområdet legges det ned over 4 årsverk hvert år. Distriktsseksjonen arrangerte to Fagdager for de frivillige på museum. Den første tok for seg samlings- og utstillingsarbeid ved museene, og hadde fokus på nettverksbygging. Den andre fagdagen var rettet mot utstillingsgruppene, og tok for seg utstillingskonsepter. Seksjonen vill fortsette å arrangere slike Fagdager regelmessig,

Åge Brekkselli på Norsk Sagbruksmuseum.

både digitalt og fysisk, og gjerne i samarbeid med andre aktuelle aktører.

Namdalsmuseet feiret Frivillighetenes år ved å åpne Frivillighetsparken på deres museumsområde. Takket være familien Fuglår og i samarbeid med Frivillighetssentralen, har nå Namsos en ny park å nyte og en slanghage med frukttrær og bærbusker å høste fra.

Vi mistet også tre av våre museumspedagoger til skoleverket og andre museer i 2022, så i løpet av 2023 vil museet få inn mye friskt blod og vi skal bruke denne muligheten til å fornye oss. Vi takker fagleder formidling og museumspedagog Frida Edlund, og museumspedagoger Eloise Nordlund og Linda Trøen så mye for deres bidrag til museet gjennom årene og ser frem til nye måter vi nå kan samarbeide med dem i deres nye stillinger.

En æra er forbi på Sagbruksmuseet, nå som også Åge Brikselli har pensjonert seg. Åge har jobbet på museet i nær 28 år, og han innehar viktig handlingsbåren kunnskap om høvelen og arbeidet som er gjort i produksjonslokalet. Det var også takket være Åge og Hans Petter, og deres raske reaksjon under brannen i fjor høst, som forhindret at brannen spredde seg via avsuet. Vi ønsker Åge lykke til i pensjonisttilværelsen og håper han ofte kommer på besøk til oss!

Denne årsrapporten gir et innblikk i museets aktiviteter i 2022, og jeg anbefaler å lese hver avdelings og seksjons egne årsrapporter som viser det store mangfoldet i vårt program.

Jeg takker alle i Museet Midt og våre partnere i Trøndelag og Norge for arbeidet i 2022 og ser frem til videre samarbeid.

Med vennlig hilsen

Camilla Birkeland
Direktør

Ebba Chambers gatekunstverk påført under Museet Midts Street Art Camp som en hyllest til Skeivt Kulturår 2022 er nå en permanent del av bylandskapet Namsos.

DETTE ER MUSEET MIDT

Museet Midt er et museum for kunst- og kulturhistorie i Namdalen. Vårt arbeid er fordelt på fire avdelinger i Namsos og Nærøysund, og en seksjon med to konservatorer dedikert til distriktene våre. Vi arbeider på tvers av avdelingene gjennom våre fagseksjoner og deres fagledere for forskning, samlingsforvaltning, formidling og bygningsvern.

Kystmuseet Norge har nasjonalt ansvar for det fredete fiskeværet Sør-Gjæslingan og regionalt ansvar for kysthistorien i det nordlige Trøndelag. De presenterer de lange linjene for kystmenneskenes historie gjennom 11 000 år.

Norsk Sagbruksmuseum har nasjonalt ansvar for norsk sagbrukshistorie gjennom tid og rom, og er et av 15 tekniske og industrielle kulturminner støttet av Riksantikvaren.

Namdalsmuseet ivaretar og formidler Namdalens kulturhistorie, gjennom et rikt friluftsmuseum med regionale trebygninger og gjenstander samlet siden 1927.

Kunstmuseet NordTrøndelag ivaretar og bygger på en sterk lokal kunsthistorie, med et fokus som både presenterer dagsaktuelle temaer i samtidskunst og aktualiserer verk og kunstnerskap fra vår faste samling. Museet har ansvar for å formidle kunnskap om og opplevelse av samtidskunst, billedkunst og kunsthåndverk nord i regionen Trøndelag.

Distriktsseksjonen ble opprettet i 2012 for å ivareta Museet Midt IKS sine oppgaver ovenfor kommunene i distriktet. I 2022 omfattet seksjonen 9 kommuner i regionen: Flatanger, Grong, Høylandet, Leka, Lierne, Namsskogan, Osen, Overhalla og Røyrvik. Distriktskonservatorene er museums- og kulturminnerådgivere.

Vår visjon er å bruke kunnskapen om Namdalens kultur og historie som redskap og bidrag til en positiv samfunnsutvikling. Vårt mål er å være et bærekraftig museum i Namdalen med blikk mot fortid, nåtid og framtid.

Styret på besøk til Grong bygdemuseum, med omvisning og informasjon om Distriktsseksjonens arbeid med frivilligheten.

ORGANISASJON

Fagforum 2022:

Camilla Birkeland, direktør
Therese Danielsen/Stine Bjørntvedt, Distriktsseksjonen
Nina Sæternes, Kystmuseet Norge
Bjørnar Sellæg, Namdalsmuseet
Geir Flakken, Norsk Sagbruksmuseum
Sara Cornelia Greiff, Kunstmuseet Nord-Trøndelag
Kjell Roger Eikeset, fagleder forskning
Frida Edlund, fagleder formidling
Per Ivar Sørensen, fagleder bygningsvern
Geir Grøtan, senior rådgiver samlingsforvaltning
Gudrun Flatebø, prosjekt koordinator

Ledergruppen 2022:

Camilla Birkeland, direktør
Nina Sæternes, Kystmuseet i Nord-Trøndelag
Bjørnar Sellæg, Namdalsmuseet
Geir Flakken, Norsk Sagbruksmuseum
Sara Cornelia Greiff, Kunstmuseet Nord-Trøndelag

Utviklingsforum 2022:

Camilla Birkeland, direktør
Sissel Pedersen, økonomiansvarlig
Tone Lise Stene, HR-ansvarlig
Geir Flakken, Forskerforbundet
Yvonne Antonsen, Delta
Anikken Martinsen, Fagforbundet
Jeff Smith, Fagforbundet / hovedvernombud
Nina Sæternes, Kystmuseet Norge
Bjørnar Sellæg, Namdalsmuseet
Geir Flakken, Norsk Sagbruksmuseum
Sara Cornelia Greiff, Kunstmuseet Nord-Trøndelag

Samarbeidsutvalget 2021:

Camilla Birkeland, direktør
Sissel Pedersen, økonomiansvarlig
Tone Lise Stene, HR-ansvarlig
Geir Flakken, Forskerforbundet
Yvonne Antonsen, Delta
Jeff Smith, Fagforbundet / hovedvernombud

Museet har som mål å være en faglig sterk enhet som arbeider sammen, ivaretar egenarten på hver avdeling og bidrar til en positiv samfunnsutvikling. Vi arbeider på tvers av avdelingene gjennom fire fora:

- Fagforum styrker den faglige dialogen innen museet.
- Ledergruppen effektiviserer det administrative arbeidet og støtter lederne.
- Utviklingsforum øker utviklingsrommet for museet gjennom dialog.
- Samarbeidsutvalget som også fungerer som arbeidsmiljøutvalg.

Fagforum avholdt syv møter, med fokus på med fokus på strategisk planlegging innen publikumsutvikling og tilgjengeliggjøring, formidling, forvaltning, og forskning. Disse møtene knytter alle avdelingene og seksjonene tettere sammen og utvikler bærekraftige strategier for museets fremtidige drift.

Ledergruppen gjennomførte et møte med fokus på personalhåndtering, og en kunnskapstime om sykefraværsoppfølging.

Utviklingsforumet gjennomførte to møter med fokus på bærekraft.

Samarbeidsutvalget gjennomførte åtte møter, med fokus på oppdatering av personalhåndboka, HMS og likestilling.

Arbeidet i museets fire fora har vært meget positivt og konstruktivt. Dialogen i disse gruppene danner et solid utgangspunkt for å styrke museet, effektivisere vårt arbeid, ta godt vare på våre ressurser, og tilgjengeliggjøre og synliggjøre vårt program.

Museet gjennomførte også to allmøter, hvor vi fortsatte arbeidet med å fremme internt arbeid med likestilling som oppfølging til Rosa kompetansekurset som ble avholdt under allmøte høsten 2021. Vi besøkte også Kystmuseet og ble litt bedre kjent med avdelingen.

Museets planverk inkluderer en felles strategiplan, med visjon om å bruke kunnskap om Namdalens kultur og historie som redskap og bidrag til en positiv samfunnsutvikling. Planverket ble revidert i 2022, med følgende tre hovedstrategier:

Representantskapet 2022

Leder: Ordfører Hege Nordheim-Viken, Høylandet
Nestleder: Ordfører Amund Hellesø, Nærøysund
Varaordfører Kjersti Tommelstad, Namsos
Ordfører Hege Kristin Kværnø Saugen, Overhalla
Ordfører Borgny Grande, Grong
Ordfører Reidar Rødli, Lierne
Ordfører Stian Brekkvassmo, Namsskogan
Ordfører Olav Jørgen Bjørkås, Flatanger
Varaordfører Mari-Anne Hoff, Leka
Ordfører John Einar Høvik, Osen
Ordfører Hans Oskar Devik, Røyrvik
Leder hovedutvalg kultur Bente Estil, Trøndelag

FAG: Forskning, forvaltning, formidling, fornying og forretning er våre grunnpillarer, og de står sterkere sammen.

UTVIKLING: Museet er aktuelt for publikum, fagmiljø, medarbeidere og eiere.

SAMARBEID & KOMMUNIKASJON: Samarbeid og klar kommunikasjon er vår arbeidsmetode, internt og eksternt.

Revideringen inkluderer både langsiktige ambisjoner for museet, samt konkrete tiltak for de neste tre årene.

Immateriell kulturarv, mangfold og bærekraft skal gjennomsyre alt museet arbeider med, og er viktige sjekkpunkter når vi utarbeider delplaner og avdelingenes virksomhetsplaner. Museets planverk skal sikre strategiske mål i hvert fagområde, på tvers av og innen hver avdeling, samt samarbeid mellom fagseksjonene. Planer for sikring og restaurerings- og vedlikehold av våre kulturhistoriske bygg revideres årlig og vedtas av styret. Alle museets planer er arbeidsdokumenter og danner grunnlaget for museets fornying, bidrar til revitalisering og økt besøksengasjement, forbedrer faglig omdømme lokalt, nasjonalt og internasjonalt, styrker arbeidsmiljøet, og sikrer en bærekraftig framtid i form av en solid økonomisk ramme og et balansert forhold mellom arbeidsressurser og prioriterte tiltak.

Distriktsseksjonen hadde i 2022 museums- og kulturminnefaglig ansvar i ni av Namdalens 11 kommuner.

Direktørforumet i det trønderske museumsnettverket ble utvidet i 2022 og inkluderer nå ni trønderske museer. Nettverket gjennomførte et møte i 2022, med fokus på den regionale kulturplanen og deltakelse på Trøndelag fylkeskommunes Kulturmiljøkonferanse, forskning, samlingsforvaltning, rammebetingelser og fremtidsutsikter, KulturIT og arbeidsgiver/interessepolitisk arbeid. I tillegg har mange av museene i nettverket møttes i forbindelse med fellesprosjektet Historienes Trøndelag, hvor museer og reiseliv samarbeider for å gjøre Trøndelag til en tydelig kulturhistorisk region for fastboende og tilreisende til regionen vår.

BESØKSTALL

I 2022 hadde Museet Midt 41 305 besøkende, en økning på 18,5% fra fjorårets besøkende. Det er svært positivt å se denne økningen til tross for dårligere besøk i sommersesongen på

Juleverksted under Magisk Jul i Bergården 2022.

grunn av meget dårlig vær, samt at Kunstmuseet var stengt for rehabilitering deler av høsten. I tillegg var det vakante formidlingsstillinger både ved Kunstmuseet og Kystmuseet høsten 2022.

Sagbruksmuseet registrer igjen doblet antall enkeltbesøk fra voksne, samme økning som i fjor. Namdalsmuseet registrerte en total økning på nesten 150%, dette på grunn av økt aktivitet på museet og deltakelse på Melamartnan som settes opp annet hvert år. Distriktsseksjonen hadde en liten nedgang i besøkende, med totalt 1821 besøkende i 2022. Hovedvekten av deres besøkende var til basisutstillinger.

Gruppebesøk fra barn og unge er nært sitt normale nivå, etter en nedgang grunnet pandemien. Det er svært positivt å se at gruppebesøk voksne også har mer enn doblet fra i fjor.

FORSKNING OG KUNNSKAPSUTVIKLING

Forskning er grunnlaget for vårt arbeid med forsvarlig forvaltning og formidling av vår felles kunst og kulturarv. Det er også fundamentet for vårt samfunnsansvar, hvor vi trekker linjer mellom fortid, nåtid og framtid for å bidra til positiv samfunnsutvikling. Museet driver forskning innen alle avdelingene og i Distriktsseksjonen, og dette ofte i form av forberedende arbeid mot utstillinger, restaurering og andre prosjekter.

Sagbruksmuseet ved konservator Kjell Roger Eikeset fortsatte arbeidet med sitt bidrag til bokprosjektet *Løsarbeideren og Standardarbeideren* i samarbeid med museer i Nettverk for industriarbeiderkultur. I tillegg til sin egen artikkel, har Eikeset også skrevet et felles innledningskapittel til antologien, og begge bidrag vil bli fagfelleverdert før publisering i 2023.

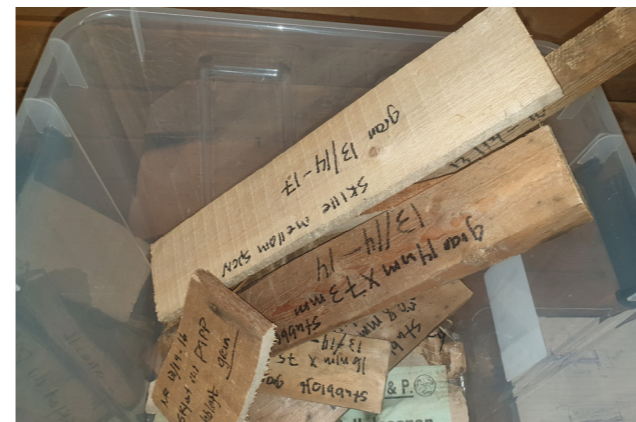
Restaureringsarbeidet etter brannen i Tørka/produksjonslokalet på Sagbruksmuseet har vært et stort fokus for bygningsvernsleder Sue Rossøy i 2022. Under rivingsprosessen har avdekning av ulike materialer blitt nøye dokumentert og er et uvurderlig kildemateriale for videre forskning på kulturminnet Spillum Dampsag & Høvleri.

Samarbeidsprosjekt med Riksantikvaren om bruk av gran og furu i restaureringsarbeid og deres varighet fortsetter, men det er for tidlig å trekke konklusjoner i prosjektet.

Museet Midt og Kunstmuseet deltar i forskningsprosjektet

Jekter oppankret utenfor sagbruket på Spillum omkring 1890. Dette bildet er del av illustrasjonene til Kjell Roger Eikeset sitt bidrag i antologien *Løsarbeideren og Standardarbeideren*.

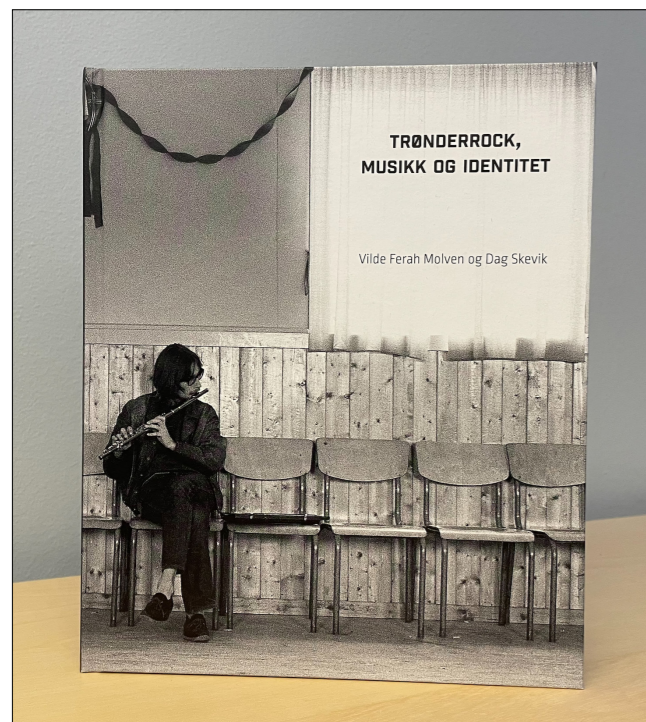
Sagbruksmuseets pågående forskningsprosjektet om bruk av gran (bahandler og ubehandlet) og furu (behandlet og ubehandlet) i restaureringsarbeid vil bidra til en mer bærekraftig restaurering av et av Norges største trebygg.

CrowdCUL - institusjonell folkefinansiering. Studien er en del av et internasjonalt forskningsprosjekt finansiert av Norges Forskningsråd: *Crowdfunding in the Culture Sector: Adoption, Effects, and Implications [CROWDCUL]*. Forskningsmålet er å forstå hvordan, hvorfor og på hvilken måte folkefinansiering praktiseres i kultursektoren. Deltagere kommer fra høgskolen på Vestlandet, Universitet i Agder, Universitat de Barcelona (Spania) og University of the Creative Arts (Storbritannia). Museet bidrar ved å gjennomføre en folkefinansiering kampanje - opprustning av kunstverkstedet på Kunstmuseet - samt to interne spørreundersøkelser om medarbeidernes syn på folkefinansiering innen museet i forkant og etterkant av kampanjen. Som del av studien brukte en gruppe studenter fra kurset Crowdfunding Lab ved Universitetet i Agder Kunstmuseet som case for å planlegge en kampanje, og deres presentasjon ble valgt som vinneren på kursets siste dag.

Distriktsseksjonen gjennomførte kildeinnsamling, som arkivmateriale, dokumentasjon og intervjuer, i forbindelse med planlagte basisutstillinger om ørnerovet på Leka og kystkultur i Osen. Seksjonen har også arbeidet aktivt med kildeinnsamling i forbindelse med planlagt skilting av gruvevirksomheten i Skorovatn. Seksjonens forskning er tilgjengeliggjort gjennom utstillinger, hjemmeside og blogg.

Kystmuseet har to pågående forskningssamarbeidsprosjekt. Samarbeidsprosjekt med kunsthåndverker Guri Moe og Gjæslingans venner om å forske på fargen som kalles gjæslinggrønt, som er bunnfargen i den kjente Namdalsbunaden, komponert av Kaja Severeide i Rørvik. Kildemateriale forteller at fargen heter gjæslinggrønt fordi den ble framstilt av stortare som ble hentet opp i Gjæslingan. Så langt har ingen av plantefargetestene med forskjellige tang behandlet på ulike metoder resultert i den rette grønnfargen. Prosjektet er satt på vent, og det er planlagt å få inn mer kompetanse om syntetiske fargestoffer fra riktig tidsepoke.

Samarbeidsprosjektet med fugleforskere hos NINA om temaet krykkjene fortsetter, og er viktig for det felles arbeidet med museet og Nærøysund kommune i hvordan krykkjene kan flyttes vekk fra museets kulturhistoriske bygg samtidig som den rødlista fuglearten beskyttes. Forskerne har satt ut kamera for å dokumentere hekkingen, og merket krykkjer som er på Berggårdstaket. Merkingen vil fungere som bestandovervåking og bevegelsesmønster, som vil være viktig i det videre arbeidet med å flytte hekkeplasser. Kystmuseet deltok også i arbeidet med å etablere et nytt hekkested – et krykkjehotell tegnet av museumsleder Nina Sæternes på oppdrag av kommunen. Det var positivt å se at krykkjene tok i

Det tredje nummeret i Museet Midt sin skriftserie ble trykt i 2022 og lansert 1. februar 2023.

bruk deres nye «hotell» og flere slike tiltak er planlagt i årene som kommer.

Kystmuseet er også i oppstarten av et nytt forskningsprosjekt om folkedans i samarbeid med NTNU og konsulent Randi Hunnstad. Dette er et av prosjektene Museet Midt ønsker å løfte til et fellesprosjekt og inkludere inn i arbeidet i utviklingsprosjektet Samlingenes Mange Stemmer i regi av Mangfoldnettverket. I Samlingenes Mange Stemmer skal museet teste nye metoder for intervju og dokumentasjon, ved å ta i bruk metoder fra musikkterapi og ved kjøp av musikkterapeut tjenester for å teste disse nye metodene. Metoden ble testet for første gang tidlig høst 2022, med lovende resultater. Namdalsmuseet er også i oppstarten av et prosjekt om folkedans og musikk i Namdalen, så vi ser at alle disse separate prosjektene kobles godt sammen og det blir spennende å se utviklingen av disse.

Ved Namdalsmuseet har samler og giver Arnulf Rein laget en katalog over den store Fajanse samlingen som ble gitt til muset i 2021 og 2022. Rein har benyttet seg godt av referansemateriale med oppgitte kilder, som gjør at denne dokumentasjonen er en verdifull kilde for videre forskning for museet.

Utviklingsprosjektet ved Trønderrockmuseet fortsetter under tittelen *Musikk og identitet i distriktet*, og i 2022 med mål om styrke museets faglige grunnlag gjennom forskning. Museet fikk innvilget kr. 280 000 fra DistriktForsk/Trøndelag fylkeskommune for frikjøp av forskningskompetanse fra Nord universitet for å gjennomføre en undersøkelse av musikkens betydning for befolkningen i tidligere Nord-Trøndelag. Konservator Vilde Molven fortsatte arbeidet med dybdeintervjuer, som til sammen utgjør 44 intervjuer gjennom hele prosjektet. Dag Skevik fra Nord universitet gjennomførte en kvantitativ undersøkelse med nesten 700 svar, som resulterte i to rapporter publisert gjennom universitetet. Under arbeidet med rapportene, skrev Skevik en artikkel om sjangeren trønderrock. Dette forskningsarbeidet ble sammenfattet i museets tredje skriftserie med tittelen *Trønderrock, Musikk og Identitet*. Publikasjonen, med et forord av skriftseriens redaktør og museets fagleder for forskning Kjell Roger Eikeset, inneholder Molvens artikkel om folks forhold til musikk og trønderrocken, og Skeviks artikkel om trønderrock fra et musikologisk perspektiv, sentrert rundt begreper som blant annet identitet og maskulinitet.

Gammelhøvelen er både en museumsgjenstand og en viktig del av museets arbeid med handlingsbåren kunnskap.

Registreringsgruppen på Namdalsmuseet.

SAMLINGSFORVALTNING

Museet Midt hadde i 2022 forvaltningsansvar for 20 489 kulturhistoriske gjenstander, 1685 kunsthistoriske gjenstander, 8963 fotografier, samt 65 båter/fartøy og 69 kulturhistoriske bygninger. I tillegg til dette kommer arkiver som totalt teller nær 208 hyllemeter.

Ved utgangen av 2022 var 1141 kunsthistoriske gjenstander, 3853 kulturhistoriske gjenstander, og 6430 fotografier i museets samlinger tilgjengelig på Digitalt museum.

Distriktsseksjonen har registrert 73 gjenstander i Primus, hvorav 12 gjenstander er publisert i Digitalt museum. I tillegg har de frivillige lagt ned en betydelig innsats for å registrere gjenstander. I seksjonen er det nå 1790 gjenstander tilgjengelig fordelt på tre samlinger. Totalt har samlingene i Distriktsseksjonen hatt 2218 besøkende på Digitalt Museum. Seksjonen støtter det lokale arbeidet med samlinger i alle minoritetseierkommunene. Fortsatt bruker seksjonen mye tid på opplæring og oppfølg av frivillige som registrerer i Primus.

Norsk Sagbruksmuseum har i 2022 dedikert tid til digitalisering og tilgjengeliggjøring av fotografisamlingen, med 328 foto nå tilgjengelig på Digitalt Museum. I tillegg er gjenstandsregistreringene gjennomgått og oppdatert med tilleggsdata.

Namdalsmuseet gjennomførte en innsamlingstur ute i felt, som resulterte i innsamling av 12 gjenstander av stor historisk verdi for Namsos bys historie inkludert dokumenter fra 2. Verdenskrig. Arbeidet i registreringsgruppen fortsatte med fem treff, som inkluderte plassering av gjenstander i magasin og utstillinger.

Trøndelag fylkeskommune har igangsatt fortsettelsen av magasinutredningsarbeidet som ble gjennomført i regionen i 2019. Sveinung Søyland Moen er ansatt i en 50% stilling gjennom MiST for å utføre et kartleggingsarbeid på alle magasinene og samlingene i Trøndelag. Arbeidet startet med en digital kartlegging i 2022, og forsetter med fysiske befaringer sammen med materialkonservator Peter Juga fra MiST i 2023.

Det ble også gjennomført arbeid med magasinene og det fysiske samlingsforvaltningsarbeidet i Museet Midt. Kunstmuseet igangsatte en større gjennomgang av samlingen i forbindelse med alle innkjøp som ble gjort med stimuleringsmidlene i 2020/21. Arbeidet i 2022 fokuserte på

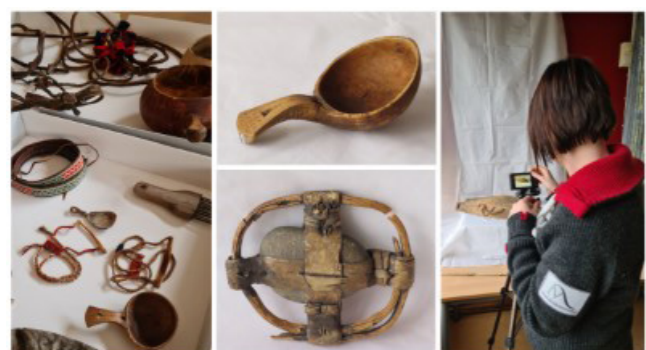
Kystmuseet gjennomførte et større omorganiseringsarbeid i magasinene for å kunne ta imot gjenstandssamlingen fra Telemuset Rørvik.

registrering og tekstarbeid knyttet til de nye innkjøpene. Namdalsmuseet har fått overtatt det gamle rullearkivet fra politistasjonen i Namsos. Rullearkivet er flatpakket og lagret på Sagbruksmuseet frem til hovedmagasinet på Namdalsmuseet kan tømmes og systemet kan monteres der. Dette vil bli en stor oppgradering av magasinet, både fysisk og gjennom en større verdivurdering og avhendingsprosess som samtidig vil foregå.

Kystmuseets medarbeidere, ledet av konservator Maurice Ortega, dedikerte mye tid og krefter på å få flytte gjenstander og forberede nytt lokale til Telemuseet Rørvik i Borgstua. Telemuseet re-åpnet i juli med Rørvik Kystradiostasjon og telefon automatsentraler som faste utstillinger, og den første temporære utstillingen i et skiftende program har fokus på telefonen. Arbeidet med flyttingen gjorde det nødvendig å omorganisere magasinet for å motta de nye gjenstandene, og i etterkant magasinet blitt tilgjengeliggjort gjennom omvisninger til besøkende grupper. Det er viktig å vise hvordan museet jobber med samlingsforvaltning, som ofte er en usynlig del av museumsarbeidet for våre besøkende.

En overordnet satsing for Distriktsseksjonen har vært utarbeidelse av utviklingsplaner i samarbeid med kommuner og museumsstyrer. Utviklingsplanene definerer roller og funksjoner, og forteller hvordan man ønsker å utvikle museet i den kommende tiårsperioden. Planene skal vedtas politisk, og har som mål å være et verktøy for politikere, kommunene, museumslagene/-styrer, frivillige og Distriktsseksjonen.

Seksjonen har i løpet av året fått utarbeidet sikringsplaner for tre museumsanlegg, og dermed har alle museumsanlegg i distriktet fått egne sikringsplaner. Sikringsplanene favner bevaring av samlinger og anlegg innenfor risikoområdene brann, tyveri og klima.

Distriktsseksjonen bisto Røyrvik kommune med å avfotografere og pakke ned sårbare samiske gjenstander på deres bygdemuseum. De vil inntil videre bli oppbevart på kommunehuset under forhold til imøtekommer de kravspesifikasjoner man har til denne typen gjenstandsgruppe.

BYGNINGSVERN

Museet forvalter en stor bygningsmasse av kulturhistoriske verdi gjennom 69 kulturhistoriske bygninger bygg ved Kystmuseet, Namdalsmuseet og Sagbruksmuseet.

Vi ser fremdeles at det er vanskelig å rekruttere til våre vakante håndverkerstillinger. Fra høsten 2019 har en håndverkerstilling stått vakant ved Kystmuseet og vi har ikke klart å fylle denne. Til denne blir fylt har vi leid inn firma for å

Fagleder bygningsvern Per Ivar Sørensen og bygningsvernleder Sue Rossøy på Arbeidslivsmessa +1000. Foto: Namdalskysten Næringsforening.

Sue Rossøy jobber med rivingsprosessen etter brannen i Tørka i 2021.

utføre spesifikke prosjekter.

Museet startet et nytt tiltak i 2022 for å styrke fremtidig rekruttering. Museets fagleder bygningsvern Per Ivar Sørensen og bygningsvernleder ved Sagbruksmuseet Sue Rossøy, deltok på utdanningsmessen i Nærøysund i 2022. Museet vil årlig delta på de to utdanningsmessene i Nærøysund og Namsos, for å bevisstgjøre fremtidige håndverkere om muligheten for museet som arbeidsplass.

Til tross for utfordringene i ubalansen mellom våre ressurser og vårt behov, har håndverkerne ved museet også i 2022 utført store restaureringsprosjekter, som vi priser dem for. I løpet av året har tilstandsgraden på museets bygg forbedret seg etter restaurerings- og vedlikeholdsprosjekt, og nå er 48% av byggene TG0/1, 23% er TG2 og kun 8% er TG3.

På Sagbruksmuseet ble det store restaureringsprosjektet Utskipingskaia ferdigstilt, inkludert tilbakeføring av skinnegangene. Ellers har det store fokuset på Sagbruksmuseet vært restaureringsprosjektet på Tørka/produksjonslokalet etter brannen i 2021. Denne prosessen er tett fulgt opp av Tugin Takst - KLP sin representant i forsikringsaken - og Trøndelag fylkeskommune, slik at arbeidet i så stor grad som mulig bevarer de originale materialene i det fredete kulturminnet. I tillegg ble det utført taksjekk av samtlige bygg, og en del av skadene er utbedret vesentlig med nye plater. Som et kulturindustrielt anlegg er det også viktig at det mekaniske utstyret blir vedlikeholdt, og i 2022 ble det arbeidet på stokkvogna, gammelhøvelen, smia, kantramma og støttestagene i paraplyen.

Namdalsmuseet prioriterte i 2022 restaurering av østre vegg og skiftning av takrenne på Tyskerbrakka. I tillegg ble det byttet stokker på Samestabburet og Skogastu, og bygd ny trapp til Vegvesensmia.

Ved Kystmuseet ble taket på Berggården restaurert, samt sørveggen med vinduer. Det gjenstår fremdeles en del arbeid med fundamentet, men dette store restaureringsprosjektet er nå godt i gang. Under sesongen på Sør-Gjæslingan var prosjektene mange, inkludert restaurering av tak, vinduer, kai, og sikring av Bestemorbuva som skal arbeides med neste sesong.

I tråd med museets mål om kompetanseheving for håndverkere i distriktet, ble det gjennomført et vindusrestaureringskurs på Rørvik i samarbeid med InterReg prosjektet *Tradisjonelt hantverk och hållbart byggande*.

Formidlingsfagdager på Sør-Gjæslingen med Museet Midt og Stiklestad Nasjonale Kultursenter.

FORMIDLING OG LÆRING

Museet driver et omfattende og variert formidlingsprogram, med blant annet utstillinger, foredrag, teaterbasert formidling, en rekke store publikumsarrangement, DKS produksjoner og andre pedagogiske tilbud til skoler og barnehager.

I 2022 gjennomførte musets formidlingsseksjon fagdager på Sør-Gjæslingen sammen med formidlere Stiklestad Nasjonale Kultursenter (SNK). Fiskeværet viste seg fra sin beste side med skikkelig godvær, og gjorde formidlingsdagene til en flott opplevelse. Medarbeidere fra SNK og Museet Midt hadde tre fine dager med ideutveksling og faglig påfyll. Fokus på mangfold, medskaping og å bli kjent på tvers av museer gir et godt grunnlag for videre samarbeid og formidling. I etterkant av dette, er det nå planlagt nye fagdager på tvers av ulike museer i Trøndelag, og slik erfaringsutveksling og nettverksbygging lover godt for fremtiden.

UTSTILLINGER

Kunstmuseet presenterte ti utstillinger i 2022, inkludert to utstillinger i regi av Riangalleriet og tre utstillinger i regi av Namsos Kunstforening. Seks av disse var samlingsutstillinger med ulike fokus, inkludert innkjøp fra Stipendutstillingen 1993-2019 og nye innkjøp fra stimuleringsordningen.

Kystmuseets galleri Norge presenterte fire utstillinger i 2022, inkludert fotografi og svipennskjold.

Namdalsmuseet presenterte to temporære utstillinger i sommersesongen: *Huva, en liten men viktig drakt del* i samarbeid med Berit Bjerkem, og *Postruter i Namdalalen* i forbindelse med åpen dag på museet i juni.

Distriktsseksjonen utvikler og produserer vandretstillinger og tema-utstillinger som er tematisk relevante for distriktskommunene, og som ved hver visning blir tilpasset - både med hensyn til størrelse og ved inkludering av gjenstander fra de lokale samlingene. I 2022 ble følgende utstillinger vist: *En streng – mye musikk* har blitt vist i Røyrvik kommune og *En tråd – mange teknikker* i Namsskogan kommune. I forbindelse med utstillingen i Namsskogan hadde seksjonen et flott samarbeid med lokale frivillige om innsamling av tekstiler til utstillingene.

FOREDRAG OG OMVISNINGER

Museet er regionens kompetansesenter for museumsfag,

Øyvind Suul utstilling på Kunstmuseet NordTrøndelag.

Fortellerteateret i sommerseongen på Kystmuseet gir et levende innblikk i livet til herskapet og tjenere i handelshuset Berggården. Vi var heldige og fikk tilbake skuespiller Odille Blehr til dette flotte publikumstilbudet.

immateriell kulturarv og handlingsbåren kunnskap. Museets satsning på kompetanseheving, kunnskapsoverføring og dialog om dagsaktuelle problemstillinger vil bevare og skape engasjement for vår kulturarv.

Namdalsmuseet gjennomførte seks "Museumstorsdager" med tema Namdalsutstillingen, Steinalderen i Danmark og Norden, Det Samiske Lennamarka, og om Melamartnan. Namdalsmuseets ansatte gjennomførte i tillegg seks foredrag på museet og eksternt, med tema ferdseksveier, laksefiske, livet på 1700-tallet.

Kunstmuseet holdt tre kunstnersamtaler/foredrag i løpet av 2022. Disse ble holdt i forbindelse med utgivelse av boken *Kunstnar utanfor Sentrum*, Meta. Morf. Ecophilia, Trondheim International biennale for art and technology, og åpningen av Trøndelagsutstillingen 2022.

Kystmuseet samarbeid hvert år med lag/foreninger og Folkebiblioteket der de tilbyr sine møtelokaler i salen gratis når det er foredrag som også er innenfor museets fagområde. På foredraget om Rinnan kom det 220 publikummere, og det er bare 165 faste sitteplasser i salen. Travelt, men artig å få så mye besøk at det måtte settes ut ekstra stoler.

I 2022 var det 60 år siden hurtigruteskipet St. Svithun gikk ned ved Gullfrøholmen ved Nordøyen. Forfatter av boka «Mayday fra St. Svithun», Tormod Aune var i Norge og holdt foredrag om jobben med boka. Her var det ca. 70 fram møtte. I tillegg hadde Arild Jenssen, som har jobbet mye med arrangementer i tilknytning til ulykka, åpent foredrag i Norge om sitt arbeid med temaet. Namdal historielag hadde årsmøte i Norge, og foredrag om samisk tema med Håkon Hermanstrand. Rundt 60 personer hørte foredraget. I tillegg ble det gjennomført mange omvisninger i museets ulike utstillinger og i magasinet gjennom året, blant annet for kommunen, besøkende fra Hurtigruta og studenter fra NTNU.

BARN OG UNGE

Museet har også mottatt barn og unge til et mangfold av opplevelser, verksteder, omvisninger og teater i arbeidet med å forankre ungt eierskap i museet. Satsning på barn og unge, som representerer vår framtid, vil fortsette med mål om å styrke deres identitets- og fellesskapsfølelse.

Kunstmuseet, Namdalsmuseet og Sagbruksmuseet fortsetter samarbeidet om et lokalt program for Den Kulturelle Skolesekken (DKS). Norsk Sagbruksmuseum gjennomførte i mai/juni DKS opplegget "Kreativt med tre" for 2. klassinger og på høsten "Dampmaskina" for 8. klassinger. Kunstmuseet

Namdalsmuseet arbeidet med 6. trinn ved Namsos barneskole for å feire Namsos byjubileum 7. juni med to tablåer.

Kunstmuseets DKS produksjon "Si det med Trykk".

gjennomførte «Si det med Trykk» for 10. trinn, «Leirverksted» for 4. trinn og fylkesturné for 10. trinn med «Si det med Trykk». Namdalsmuseet gjennomførte "Samer i sør" for 4. trinn i mars, "Hverdagslivet under krigen" for 9. trinn i april/mai og "Jul i gamle dager" for 1. trinn i desember. Namdalsmuseet samarbeidet også med Nasjonalt Villakssenter om DKS-turné med Den Magiske Villaksen.

Kunstmuseet Nord-Trøndelag har arrangert Street Art Camp siden 2017, og årets camp markerte Skeivt Kulturår. Det er 50 år siden avkriminaliseringen av homofili i Norge og på initiativ fra Nasjonalmuseet, Nasjonalbiblioteket og Skeivt Arkiv, ble dette feiret over hele landet. I campen ble det gjennom samarbeid, formidling og kunstneriske uttrykk jobbet med skeivt tema. Årets gatekunstner var Ebba Chambert (SE/DE). Ebba ledet formidlingen med barne- og ungdomsgruppene, samt laget sitt eget gatekunstverk i byen. Ebbas fargerike kunst er en hyllest til livet, kvinnen og naturen. Hun henter inspirasjon fra blant annet folkløse og musikk. Kunstmuseet samarbeidet med NamdalsPride som ledet formidling og verksted med skeivt fokus.

Kunstmuseet har i dag ikke noe formidling- eller verkstedlokaler å tilby formidlingsaktiviteter i til våre besøkende, på grunn av lys og luftforhold. I påvente av faste lokaler, har Kunstmuseet gjennomført verksteder inne i utstillingslokalet, Namsos Samfunnshus, Namsos Folkebibliotek, Namdalseid skole, Kystmuseet Norge, Namdalsmuseet, Sagbruksmuseet, Ungdomshuset Lagré og Namdalseids frivillighetssentral. I tillegg har Kunstmuseet faste aktiviteter rettet mot barnefamilier i utstillingene: Button verksted – hvor de lager sine egne buttons - og Barnas detektivkoffert. Her aktiviseres barna til sammen med foreldrene å undersøke og løse ulike oppgaver knyttet til det de møter i utstillingene, hvor de til slutt får et detektivbevis.

Namdalsmuseet har arbeidet med Melamartnan for å skrive og gjennomføre produksjonen av Tablåene som er en del av Barnas marked. Namsos barneskole, Hunn skole, OBUS og Montessori skolen var deltakere. 19 tablåer ble vist langs den lille stien som går fra Melaferga og opp til Markedsplassen. Ca. 170 elever var i aksjon og ca. 900 publikum så tablåene. Dette opptrinnet har blitt en viktig del av arrangementet, og noe som folk gleder seg til.

Ungdomstrinnet på Rørvik skole var på juleverksted i Norge også i 2022. Dette er et populært, hvor de etter juleverkstedet fikk se julefilm i salen. I og med at vi etablerte kinotilbud i Norge dette året, har vi også kjørt kinofilm for noen av de

Tove Løvold, Nasjonalt Villakssenter, og Bjørnar Sellæg, Namdalsmuseet, ute på DKS-turne med Den Magiske Villaksen.

Bygdekino på Kystmuseet Norge.

andre klassene. Kinotilbudet for barn og unge ble støttet av Sparebanken MN. Elevene i 1.-4.trinn har hvert år vinterfiske som tema. De deltok på opplegg i Norge i forbindelse med dette, der de ble delt opp i mindre grupper med ulike stasjoner de skulle innom. I tillegg hadde alle 6.-klassinger i Nærøysund kommune, som ikke bor i Vikna, også et dagsbesøk med opplegg på museet.

Museets fire avdelinger samarbeidet for andre gang om en felles advents videoserie. En liten video ble lansert hver søndag i advent. Kunstmuseet startet med en praktisk video om alternative og bærekraftige måter å pakke julegaver, Namdalsmuseet iscenesatte og sang Alf Prøysens *Julekveldsvisa*, Sagbruksmuseet presenterte førjulstida på sagbruket, og Kystmuseet presenterte historien om pepperkaker og en gjennomgang av året som var.

DIGITAL FORMIDLING

Museet Midt ferdigstilte vår første store digitale formidlingsplattform Det Digitale Verdensrommet, en digital utstilling om Åge Aleksandersens skrivestue. I det Digitale Verdensrommet blir man bedre kjent med artisten Åge Aleksandersen, musikken hans og hva som inspirerer ham – en spennende tidskapsel av et kunstnerliv som strekker seg tilbake til 1970-tallet. Formidlingsplattformen inkluderer også en brukeraktivitet, en ordlek basert på noen av Aleksandersens kjente tekster. Alle kan oppleve denne digitale utstillingen gratis, og den er støttet av Kulturrådet, Trøndelag fylkeskommune og Namsos kommune, og utviklet av AbleMagic i samarbeid med Museet Midt.

Museet har også samarbeidet med AbleMagic og søsterselskapet MuntiMagic om utviklingen av en digital formidlingsplattform rettet mot barnefamilier. Piloten av Minimuseet ble utviklet sammen mellom Kunstmuseet Nord-Trøndelag, Nordenfjeldske Kunsthistoriskmuseum og Trondheim Kunstmuseum i 2021. Museet Midt tok prosjektet videre, og er nå i prosessen med å utvikle Minimuseet og tilhørende byggeaktivitet på alle de fire bemannede avdelingene. Det har vært en spennende prosess å se prosjektet utvikle seg fra å ha et kunstmuseumsfokus, til å fungere like godt i våre kulturhistoriske museer. Den største utfordringen så langt har vært å dedikere nok fysisk plass for byggeaktiviteten som må stå inne. Det har synliggjort behovet i hver avdeling for et eget sted for barnefamilier, som er meget viktig med tanke på å la denne gruppe føle seg velkommen på våre museer.

Det Digitale Verdensrommet - en digital utstilling om Åge Aleksandersens skrivestue.

Namdalsmuseet samarbeider med Namsos kommune, Botnan og omegn historielag og Saemien Sitje for å synliggjøre historien fra de samiske husene fra Lennamarks som er del av friluftsmuseet.

MANGFOLD OG DELTAKELSE

Vårt fokus på lavterskel tilbud og innovative formidlingsmetoder gjør museet tilgjengelig for flere segmenter i vårt samfunn, og er en viktig del av museets samfunnsrolle om å ta vare på mangfold og å være en inkluderende og engasjerende møteplass for alle.

Museets fokus på sør-samisk kultur og historie er viktig. Dette gjøres bl.a med skilt på Namdalsmuseet, som forteller historien til de samiske husene fra Lennamarka. Denne satsingen er en del av et større samarbeidsprosjekt som skal formidle samenes historie i kommunen. Museet har hatt et tett samarbeid med representanter fra Namsos kommune, Botnan og omegn historielag og Saemien Sitje.

Kystmuseet har gjennomført og planlegger mer universell tilrettelegging på Sør-Gjæslingan, slik at flere får muligheten til å oppleve det fredete fiskeværret. Dette gjelder spesielt flyteanlegg både utenfor Norge og ved ankomst Sør-Gjæslingan.

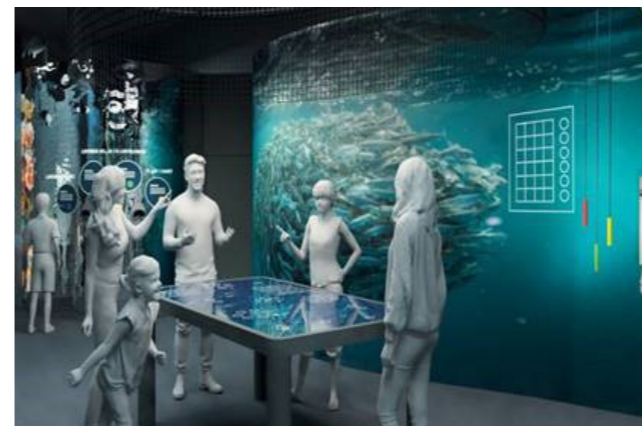
UTVIKLING OG FORNYING

Museet arbeider kontinuerlig med fornying, ofte i samarbeid med eksterne partnere for å tilgjengeliggjøre vårt program og våre lokaler til et større publikum. Det er påbegynt en rekke spennende utviklingsprosjekt ved våre avdelinger, som vil styrke museets tilstedeværelse og tilbud til våre besøkende.

Besøkscenteret er en stor satsing for Norsk Sagbruksmuseum, og gir oss en storstue der vi kan ta imot større grupper til ulike formål. Selve utstillingen gjør at vi kan formidle lokal og nasjonal sagbrukshistorie. I tillegg har vi en flott kino som kan benyttes til ulike formidlinger. Besøkscenteret har også en resepsjon og en nyoppstartet museumsbutikk og det er muligheter for å kjøpe seg kaffe og noe til. Utstillingen og lokalet vil være under utvikling / tilpasning de kommende årene. Paraplyen er det bygget som henger sammen med Besøkscenteret, og vil være en fortsettelse av utstillingslokalet. Det er i 2022 laget tette vegger i villmarkspanel mot vest og sør, og båten Oter som ble satt på plass i ei vugge på betongdekket i 2021, er under utvendig restaurering. Metallstagene som avstiver selve Paraplyen ble

Utstillingen på det nye Besøkscenteret på Sagbruksmuseet er en viktig inngang til kulturminnet og den største sagbrukshistorien som museet formidler.

Utstillingsskisse fra fornyingsarbeidet av den faste utstillingen på Norge - i samarbeid med Expology.

også begynt restaurert, og denne jobben vil bli fullført i 2023. I forbindelse med familiedagen 2022 var alle utstillere inne i Paraplyen.

Aktivitetsparken ble tilsådd i 2021, slik at den første sommeren i parken med grønt gress ble sommeren 2022. Gapahuken ble oppgradert, bod og benker utplassert, skotthyllbane anlagt og en modell av jekta Anna Karoline er plassert i parken.

Kystmuseet har, som nevnt tidligere under samlingsforvaltning, åpnet det nye Telemuseet Rørvik som en forsterkning av publikumstilbudet. Telemuseet Rørvik vil ha et roterende utstillingsprogram, både for å sikre mulighet til å vise flere gjenstander fra den tilknyttede samlingen og å sikre gjenbesøk også fra lokale gjester. I tillegg har Kystmuseet vært inne i et intenst fornyingsarbeid av 70 % av Norges fastutstilling. Prosjektet er kostnadsberegnet til et sted mellom 15 og 19 millioner, hvor Expology er leid inn for design og utforming. De har erfaring fra utstillingsdesign ved flere norske museer, blant annet det nye Munchmuseet. Det er lagt opp til å utvikle en utstilling basert på escape-teknologi, og vil bli en spennende lærings- og opplevelsesarena for både store og små. Åpningen av utstillingen er planlagt før sommersesongen 2023.

Vis-a-vis Norge er det planlagt Newtonrom. Kystmuseet har deltatt i prosjektgruppen som har arbeidet med å få etablert dette i Rørvik, etter at det har vært planer om dette i lang tid. Kommunen kan takke havbruksaktøren Salmonor for økonomisk støtte til at dette nå lar seg realisere. For museet er det aktuelt å bruke Newtonrommet i forbindelse med grupper av skolebesøk der vi kan dele opp gruppene og på denne måten trekke veksler på hverandre.

Kunstmuseet gjennomførte et lysrehabiliteringsprosjekt for å sikre verk i fremtidige utstillinger, samt sikringstiltak gjennom et nytt alarmsystem i magasinene og utstillingslokalet. To lysskjermingstiltak gjenstår å gjennomføre, og er satt på vent fordi noen av vinduene er må skiftes ut først.

Kunstmuseet var stengt deler av høsten 2022 for et større lysrehabiliteringsprosjekt.

Høsten 2022 ble det besluttet at Namsos kommune og Trøndelag fylkeskommune bevilger 30 millioner kroner til oppstart av et forprosjekt for utredning av nytt kulturbygg i Namsos. I dette bygget inngår Kunstmuseet som en av leietakerne. Kunstmuseet plasseres under fylket, grunnet foreliggende driftsavtaler og eierskap opp mot samlingen. Kunstmuseet står som egen driftsenhet i prosjektet sammen med kommune og fylke. Forprosjektet avsluttes i 2025 og det vil da besluttes politisk om Fellesprosjektet vil realiseres.

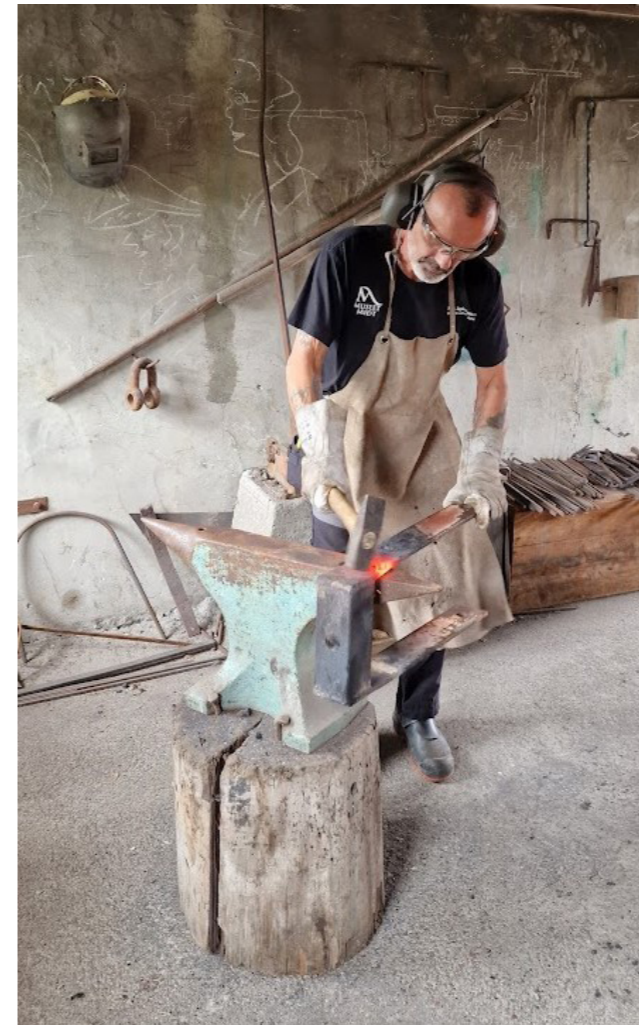

Namdalsmuseets nye Frivillighetspark åpnet i 2022, takket være familien Fugleår.

Namdalsmuseets nye Frivillighetspark åpnet i 2022, gjennomført med en donasjon fra familien Fugleår og i samarbeid med Frivillighetssentralen. Parken vil utvikle seg til å bli en historisk sansepark, og vil gi museet en ny arena for formidling. Arbeidet med ny utstilling om ferdselshistorie og multibruk-lokale er i gang. Anbudet er lagt ut på DOFFIN, og skal gjennomføres i 2023. I tillegg er det startet samtaler med Norsk Villaskenter om mulig samlokalisering ved å utvide Tyskerbrakka slik den tidligere var oppsatt.

Distriktsseksjonen har hatt en større satsning på frivillige i 2022. Det er mange engasjerte frivillige som legger ned en imponerende innsats årlig i distriktet, og bare på museumsområdet utgjør dette over 4 årsverk hvert år. Seksjonen har arrangert to Fagdager for de frivillige på museum. Den første tok for seg samlings- og utstillingsarbeid ved museene, og hadde fokus på nettverksbygging. Den andre fagdagen var rettet mot utstillingsgruppene, og tok for seg utstillingskonsepter.

For å sikre og trygge de frivillige i møte med publikum har Distriktsseksjonen utarbeidet guidematerialer og guidekort for Røyrvik Bygdatur og båtbyggerverkstedet ved Grong Bygdamuseum.

Sosiale medier blir stadig viktigere i museets arbeid med å formidle alt vi arbeider med. Dette bildet er av mekaniker Jeff Smith fra Sagbruksmuseet i smia, var del av et innlegg på Facebook. Innlegget forklarte i tekst og bilder om støttebraketter som måtte justeres og hvordan museet samtidig ivaretar handlingsbåren kunnskap som en del av det daglige arbeidet.

mindre grad tatt i bruk YouTube. Samlet har museets følgere på sosiale medier økt med 26% fra i fjor, og vi har nå totalt 12 755 følgere på museets ulike kanaler.

Samtidig som museet øker engasjementet med publikum via sosiale medier, blir det mindre engasjement gjennom nettsidene. Museet så en total nedgang økter på nettsidene på 18%, som vi tenker er relatert til det dårlige været under sommersesongen og mindre behov for publikum å sjekke åpningstider og lignende. Det er behov for å differensiere hva slags innhold vi har på nettsidene i forhold til sosiale medier, og hvordan vi mest effektivt bruker disse ulike digitale kommunikasjonskanalene. For eksempel gjennomfører Distriktsseksjonen en årlig revidering av innholdet på nettsidene, og i 2022 fikk seksjonen på plass en egen side om utstillinger. Seksjonen publiserte også tre nye blogginnlegg.

FORRETNING OG BÆREKRAFT

Museet fortsatte evalueringer og implementeringer av kostbesparende og bærekraftige tiltak.

Sagbruksmuseet har fortsatt å bytte til LED-lys, både av sikkerhetshensyn og ønske om bedre belysning. LED bruker bare 20% strøm i forhold tradisjonell belysning, slik at en indirekte effekt av denne moderniseringen er en reduksjon av strømkostnadene på sikt. Avdelingen har et eget biofyranlegg til oppvarming av deler av bygningsmassen. Dette er bra tiltak, da flisa som produseres på avdelingen brukes til å varme opp byggene i tillegg til at kjøpt flis er kortreist. utfordringene med biofyren har vært flere i 2022, blant annet tilgangen på flis. Når produksjonen er lav blir også produksjonen av flis lav, slik at dette blir en dårlig spiral. Sagbruksmuseet fikk 30 kubikk av Van Severen i desember, og er svært takknemlig for dette. En annen utfordring har vært at alle de 44 pipene i fyranlegget var kokset igjen, og det måtte bestilles nye deler og alle pipene måtte bores opp. Målet er å få ned strømforbruket, og biobrenselanlegget er et verktøy for å oppnå lave strømkostnader.

Sagbruksmuseet har fortsatt å øke egeninntekten fra utleie av lagerplasser for campingvogner og båter, og nådde i 2022 sitt utleiemål. På grunn av plass vil det være vanskelig å øke denne inntekten, og det nye målet er å holde nåværende utleieprosent. Avdelingen ser gode vekstmuligheter innen

Men her er mye å henge fingra i, så la oss bare starte planleggingen.

Museet Midt består i hovedsak av fire avdelinger, eller destinasjoner, om du vil, fordelt på to byer, Namsos og Røyrvik. For mange høres kanskje ikke ordet museum særlig spennende ut, men vi lover at det skjuler seg mange kule ting å gjøre inne (og ute) på alle våre fire museer. Bare vent og se.

Bli bedre kjent med våre lokasjoner og utstillinger

Namdalsmuseet

Museet består av 24 hus og over 13 000 gjenstander og fotografier. Gammel bondelkultur, skog- og utmarkshistorie og hospitalhistorie er vår greie.

LES MER OM NAMDALSMUSEET

Kunstmuseet Nordtrøndelag

Vi viser masse stilig kunst, som i seg selv er verdt besøket, men ikke nok med det: siden vi jobber masse med barn året rundt, er vi blitt kjempagode på å formidle til store og små.

LES MER OM KUNSTMUSEET NORDTRØNDELAG

Norsk Sagbruksmuseum

Spillum Dampag & Hevleri er landets eneste bevarte, store dampagbruks- og ett av femten tekniskindustrielle kulturminner av nasjonal betydning i Norge.

LES MER OM SAGBRUKSMUSEET

Kystmuseet Røyrvik

Museet består av flere avdelinger men de største er Norvåg, Berggården gamle handelssted og Fiskeværen Sø-Gjøstingen.

LES MER OM KYSTMUSEET RØYRVIK

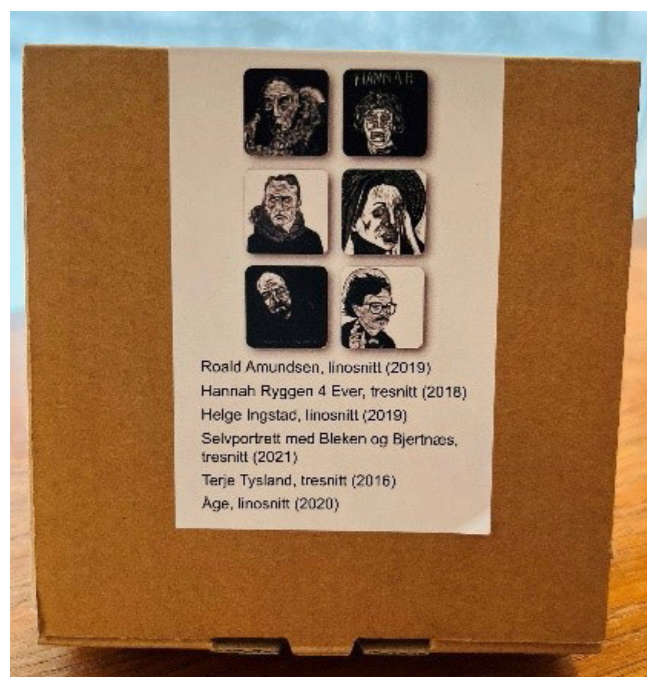
KOMMUNIKASJON

Museet Midt prøvde en ny type kommunikasjonsform sammen med Namdalsavisa, med digital innholdsproduksjon om Museet Midt rettet mot barnefamilier. Prosjektet kom i gang litt sent for sommersesongen, men vi ville teste ut konseptet som vi var veldig fornøyd med. En slik felles satsning, hvor bilder og video er sentrale er den nye måten å nå publikum på – og noe som vi ønsker å fortsette med videre. Resultatet kan sees her: <https://innhold.na-kreativ.no/museet-midt-sommer-2022/>

Museet samarbeidet med JS Norge for å lage en trykt og en digital informasjonsbrosjyre, hvor målet er å øke gruppebesøk til museet. Alle avdelingene og Distriktsseksjonen er presentert, og i den digitale versjonen har vi også inkludert en video av Kystmuseet, og kan sees her: https://www.visbrosjyre.no/Museet_Midt_IKS/WebView/

Sosiale medier får stadig en viktigere rolle i museets informasjons- og kommunikasjonsarbeid. Alle avdelingene publiserer innhold på Facebook og Instagram, og det er også i

Museets nye felles digitale kommunikasjonsstrategi for å nå barnefamilier.

Kunstmuseet satser på egenproduksjon av varer, som samtidig formidler kunst.

utleie av lokaler, og vurderer å tilrettelegge og ta betaling for bobilplass under sommersesongen.

I tillegg til utleie er produksjonen en viktig inntektskilde for Sagbruksmuseet, og det har vært en markant nedgang i produksjonen på grunn av brannen i lokalene i 2021. Det er positivt å se at budsjettmålene innen salg av produserte varer for 2022 nær målet. Avdelingen legger nå planer for hvordan produksjonen kan økes samtidig som avdelingen kan tilby nye formidlingstilbud til besøkende.

Kunstmuseet har siden oktober holdt kveldsåpent på torsdager til kl 19.00 for å være tilgjengelig for publikum utenom det som er ordinær arbeidstid for de fleste. I tillegg er det i museumsbutikken arbeidet mye med fornying og utvikling ved å produsere egne produkter. I november produserte de egne glassbrikker med motiv av Julie Ebbing og collegegensere med motiv av Johs Rian. Formidling av kunst er en av museets viktigste oppgaver, og egen produktutvikling er et ledd i dette viktige arbeidet. Hver genser har en tag/merkelapp med informasjon om kunstneren, og får på den måten en merverdi utover det å være en ordinær vare.

Kunstmuseet har gjennom flere år vært opptatt av å formidle bærekraftige produkter i museumsbutikken. Fokuset har alltid vært kvalitet foran kvantitet, og en stor del av produktene som selges er produsert for hånd av bærekraftige materialer, som f.eks. tre, skinn og keramikk. Når det gjelder tekstil, er alle klærne tilbudt laget av naturmaterialer som silke, bomull og ull. Tekstilene laget av silke er redesign av gamle plagg, og tekstilene i bomull og ull er alle 100% økologiske og GOTS sertifiserte. Det selges også produkter av lakseskinn fra laks fra norskekysten. Rivestyrken til lakseskinn er 90 Newtons mot f.eks. kalveskinn på 10 Newtons, og er dermed svært robust og slitesterkt. Dette er altså kortreiste kvalitetsprodukter. Kunstbutikken tilbyr også papirvarer og leker i tre som er produsert i Norge, og som er med på å utfordre kunstners praktiske sans gjennom egen skapende aktivitet. Kunstmuseet vil fortsette å jobbe kontinuerlig for utviklingen av en bærekraftig nisjebutikk og fokusere på kvalitet foran kvantitet.

Kunstmuseet har lagt til nye aktiviteter som gir stor merverdi for museet i form av økt lokalt eierskap til museet og salg. Innføringen av Bygdekino på Norge, er til stor glede for lokalbefolkningen. I løpet av 2022 har museet hatt 12 forstillinger med totalt 1418 besøkende – som er et av landets best besøkte bygdekinoer. Lars Bremnes konserten i juni på Sør-Gjæslingan var en stor suksess og står for en stor del av inntjeningen på fiskeværet den sommeren. Vi var heldige med været,

Lars Bremnes konserten på Sør-Gjæslingan var en stor suksess!

og tilbakemeldingene om slik en unik og intim konsert har vært udelt positive. Dette er noe Kystmuseet ønsker å gjøre årlig. Et tredje eksempel er samarbeidet med Nærøysund kommune og Eldre Kultur Møtes, som resulterte i flere kulturkafearrangementer med underholdning i Norge. Disse tilbudene er viktige sosiale møtepunkter for personer som ikke kommer seg ut så mye, og som er spesielt tilrettelagt dem.